ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՍԱՀՄԱՆԱԴՐԱԿԱՆ ԴԱՏԱՐԱՆԻ ՆԱԽԱԳԱՀ
PRESIDENT OF THE CONSTITUTIONAL COURT OF THE REPUBLIC OF ARMENIA

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՎԱՐՉԱՊԵՏ
ՊԱՐՈՆ ՆԻԿՈԼ ՓԱՇԻՆՅԱՆԻՆ

Մեծահա՛րգ պարոն Փաշինյան,

Տեղեկացնում ենք, որ Սահմանադրական դատարանը 2024 թվականի հունիսի 11-ի նիստում քննության է առել «2024 թվականի հունվարի 26-ին ստորագրված «Հայաստանի Հանրապետության կառավարության և Վրաստանի կառավարության միջև դիվանագիտական ներկայացուցչությունների և հյուպատոսական հիմնարկների անձնակազմի ընտանիքի անդամների կողմից վարձատրվող գործունեություն իրականացվելու մասին» համաձայնագրում ամրագրված պարտավորությունների՝ Սահմանադրությանը համապատասխանության հարցը որոշելու վերաբերյալ» գործը:

Ձեզ է ուղարկվում Սահմանադրական դատարանի 11.06.2024 թ. ՍԴՈ-1737 որոշման պատճենը (առդիր՝ 5 թերթ):

Հայտնում ենք, որ սույն գործով նիստը նախագահողը, Սահմանադրական դատարանի աշխատակարգի 62-րդ կետին համապատասխան, ՍԴՈ-1737 որոշման հրապարակումից հետո տեղեկացրել է, որ Սահմանադրական դատարանի դատավոր Ե. Խունդկարյանը ներկայացնելու է հատուկ կարծիք:

Ա. ԴԻԼԱՆՅԱՆ

11 հունիսի 2024 թվականի
ՍԴՆ-121

ՀՀ ՎԱՐՉԱՊԵՏԻ ՍԱՀՄԱՆԱԴՐԱԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԽՈՐՀՐԴԻՆ
Մուտք թիվ 007/37929
«13» 06 2024թ.

10, M. Baghramyan Ave., Yerevan, 0019. Tel.: (374.11) 58 81 30, E-mail: a.dilanyan@concourt.am.

ՀԱՆՈՒՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՍԱՀՄԱՆԱԴՐԱԿԱՆ ԴԱՏԱՐԱՆԻ
ՈՐՈՇՈՒՄԸ

2024 ԹՎԱԿԱՆԻ ՀՈՒՆՎԱՐԻ 26-ԻՆ ՍՏՈՐԱԳՐՎԱԾ «ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՎՐԱՍՏԱՆԻ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՄԻՋԵՎ ԴԻՎԱՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑՉՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԵՎ ՀՅՈՒՊԱՏՈՍԱԿԱՆ ՀԻՄՆԱՐԿՆԵՐԻ ԱՆՁՆԱԿԱԶՄԻ ԸՆՏԱՆԻՔԻ ԱՆԴԱՄՆԵՐԻ ԿՈՂՄԻՑ ՎԱՐՁԱՏՐՎՈՂ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆ ԻՐԱԿԱՆԱՑՎԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» ՀԱՄԱՁԱՅՆԱԳՐՈՒՄ ԱՄՐԱԳՐՎԱԾ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ՝ ՍԱՀՄԱՆԱԴՐՈՒԹՅԱՆԸ ՀԱՄԱՊԱՏԱՍԽԱՆՈՒԹՅԱՆ ՀԱՐՑԸ ՈՐՈՇԵԼՈՒ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ԳՈՐԾՈՎ

Քաղ. Երևան 11 հունիսի 2024 թ.

Սահմանադրական դատարանը՝ կազմով. Ա. Դիլանյանի (նախագահող), Վ. Գրիգորյանի, Հ. Թովմասյանի, Դ. Խաչատուրյանի, Ե. Խունդկարյանի, Հ. Հովակիմյանի, Է. Շաթիրյանի, Ս. Սաֆարյանի, Ա. Վաղարշյանի,

մասնակցությամբ (գրավոր ընթացակարգի շրջանակներում)՝

Կառավարության ներկայացուցիչ՝ Արտաքին գործերի նախարարի տեղակալ Վ. Կոստանյանի,

համաձայն Սահմանադրության 168-րդ հոդվածի 3-րդ կետի, 169-րդ հոդվածի 3-րդ մասի, ինչպես նաև «Սահմանադրական դատարանի մասին» սահմանադրական օրենքի 23-րդ հոդվածի 1-ին մասի, 40 և 74-րդ հոդվածների,

դռնբաց նիստում գրավոր ընթացակարգով քննեց «2024 թվականի հունվարի 26-ին ստորագրված «Հայաստանի Հանրապետության կառավարության և Վրաստանի կառավարության միջև դիվանագիտական ներկայացուցչությունների և հյուպատոսական հիմնարկների անձնակազմի ընտանիքի անդամների կողմից վարձատրվող գործունեություն իրականացվելու մասին» համաձայնագրում ամրագրված պարտավորությունների՝ Սահմանադրությանը համապատասխանության հարցը որոշելու վերաբերյալ» գործը:

Կառավարությունն իր՝ 2024 թվականի ապրիլի 18-ի N 527-Ա որոշմամբ հավանություն է տվել «2024 թվականի հունվարի 26-ին ստորագրված «Հայաստանի Հանրապետության կառավարության և Վրաստանի կառավարության միջև դիվանագիտական ներկայացուցչությունների և հյուպատոսական հիմնարկների անձնակազմի ընտանիքի անդամների կողմից վարձատրվող գործունեություն իրականացվելու մասին» համաձայնագիրը վավերացնելու մասին» օրենքի նախագծի վերաբերյալ Կառավարության օրենսդրական նախաձեռնությանը և որոշել է այդ համաձայնագրում ամրագրված պարտավորությունների՝ Սահմանադրությանը համապատասխանությունը որոշելու նպատակով դիմել Սահմանադրական դատարան:

Գործի քննության առիթը Կառավարության՝ 2024 թվականի ապրիլի 19-ին Սահմանադրական դատարան մուտքագրված դիմումն է:

Ուսումնասիրելով վերոնշյալ համաձայնագիրը, հետազոտելով սույն գործով Կառավարության ներկայացուցչի գրավոր բացատրությունը և գործում առկա մյուս փաստաթղթերը՝ Սահմանադրական դատարանը **Պ Ա Ր Զ Ե Ց.**

1. «Հայաստանի Հանրապետության կառավարության և Վրաստանի կառավարության միջև դիվանագիտական ներկայացուցչությունների և հյուպատոսական հիմնարկների անձնակազմի ընտանիքի անդամների կողմից վարձատրվող գործունեություն իրականացվելու մասին» համաձայնագիրը (այսուհետ՝ Համաձայնագիր) ստորագրվել է 2024 թվականի հունվարի 26-ին Թբիլիսիում՝ դիվանագիտական ներկայացուցչությունների և հյուպատոսական հիմնարկների անձնակազմի ընտանիքի անդամների աշխատանքային հնարավորությունները բարելավելու նպատակով:

2. Համաձայնագրով նախատեսվում է վարձատրվող գործունեությամբ զբաղվելու թույլտվությունները տրամադրել այն ժամանակահատվածի համար, որի ընթացքում դիվանագիտական ներկայացուցչության կամ հյուպատոսական հիմնարկի անձնակազմն ընդունող պետությունում մնում է հավատարմագրված:

3. Ըստ Համաձայնագրի՝ վարձատրվող գործունեությամբ զբաղվելու թույլտվությունը կարող է մերժվել գործունեության այն տեսակների դեպքում, որոնք, ազգային անվտանգության նկատառումներից և այլ ազգային շահերից ելնելով, կարող են իրականացվել միայն ընդունող պետության քաղաքացիների կողմից:

4. Համաձայնագրով Հայաստանի Հանրապետությունը պարտավորվում է՝

4.1. թույլատրել Վրաստանի դիվանագիտական ներկայացուցչության և հյուպատոսական հիմնարկի անձնակազմի ընտանիքի անդամներին, փոխադարձության հիման վրա և Համաձայնագրի դրույթներին համապատասխան, Հայաստանի Հանրապետությունում զբաղվել վարձատրվող գործունեությամբ (հոդված 1),

4.2. Արտաքին գործերի նախարարության միջոցով անհապաղ և պաշտոնապես տեղեկացնել Վրաստանի դեսպանությանը, որ վարձատրվող գործունեությամբ զբաղվելու թույլտվություն հայցող ընտանիքի անդամն աշխատելու թույլտվություն է ստանում՝ համաձայն Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության (հոդված 3, մաս 1),

4.3. ապահովել, որ աշխատանքի թույլտվությունների տրամադրման համար գումար չգանձվի (հոդված 4),

4.4. երաշխավորել, որ զբաղվածության կամ վարձատրվող գործունեության բնույթի կամ տեսակի սահմանափակումներ, որոնցում շահառուները կարող են ներգրավվել, չլինեն: Գործունեության այն տեսակների դեպքում, որոնց համար պահանջվում են հատուկ որակներ կամ որակավորումներ, անհրաժեշտ է, որ շահառուն համապատասխանի Հայաստանի Հանրապետությունում այդպիսի մասնագիտությունների կամ գործունեության կատարումը կարգավորող կանոններին (հոդված 5, մաս 1):

5. Ըստ Համաձայնագրի՝ այն դեպքերում, երբ վարձատրվող գործունեություն իրականացնելու թույլտվություն ունեցող շահառուն, 1961 թվականի ապրիլի 18-ի՝ «Դիվանագիտական հարաբերությունների մասին» Վիեննայի կոնվենցիայի, 1963 թվականի ապրիլի 24-ի՝ «Հյուպատոսական հարաբերությունների մասին» Վիեննայի

կոնվենցիայի կամ ցանկացած այլ կիրառելի միջազգային փաստաթղթի դրույթների համաձայն, օգտվում է ընդունող պետության քաղաքացիական և վարչական իրավազորության նկատմամբ անձեռնմխելիությունից, այսպիսի անձեռնմխելիությունը չի տարածվում վարձատրվող գործունեություն իրականացնելու ընթացքում կատարած ցանկացած գործողության վրա, և նրա վրա տարածվում է ընդունող պետության քաղաքացիական կամ վարչական օրենսդրությունը:

6. Համաձայնագրի 8-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն, եթե վարձատրվող գործունեություն իրականացնելու թույլտվություն ունեցող անձն օգտվում է ընդունող պետության քրեական իրավազորության նկատմամբ անձեռնմխելիությունից, ըստ «Դիվանագիտական հարաբերությունների մասին» Վիեննայի կոնվենցիայի 31 և 37-րդ հոդվածների կամ Համաձայնագրի կողմերի համար պարտադիր ուժ ունեցող այլ կիրառելի միջազգային համաձայնագրի, ուղարկող պետությունը լրջորեն դիտարկում է այդ անձի՝ քրեական հետապնդման նկատմամբ անձեռնմխելիությունը վերացնելու վերաբերյալ ընդունող պետության ցանկացած դիմում, եթե այդ անձը պատասխանատու է վարձատրվող գործունեության իրականացման ժամանակ քրեական հանցագործություն կատարելու համար:

7. Ըստ Համաձայնագրի՝ 1961 թվականի ապրիլի 18-ի՝ «Դիվանագիտական հարաբերությունների մասին» Վիեննայի կոնվենցիայի, 1963 թվականի ապրիլի 24-ի՝ «Հյուպատոսական հարաբերությունների մասին» Վիեննայի կոնվենցիայի և Համաձայնագրի կողմերի համար պարտադիր ուժ ունեցող այլ կիրառելի միջազգային կոնվենցիաների շրջանակներում ընդունող պետությունում վարձատրվող գործունեության մեջ ներգրավված շահառուները կրում են իրենց գործունեության ընթացքում ստացած և այդ գործունեությունից բխող եկամտի նկատմամբ կիրառվող պարտավորություններ՝ ընդունող պետության ազգային օրենսդրության համապատասխան:

8. Սահմանադրական դատարանը գտնում է, որ Համաձայանագրով Հայաստանի Հանրապետության ստանձնած պարտավորությունները համահունչ են

Սահմանադրության 13-րդ հոդվածով ամրագրված՝ միջազգային իրավունքի հիման վրա՝ բոլոր պետությունների հետ բարիդրացիական, փոխշահավետ հարաբերությունների հաստատմանն ուղղված՝ արտաքին քաղաքականության իրականացման նպատակներին:

Ելնելով գործի քննության արդյունքներից և ղեկավարվելով Սահմանադրության 168-րդ հոդվածի 3-րդ կետով, 170-րդ հոդվածի 1-ին և 4-րդ մասերով, ինչպես նաև «Սահմանադրական դատարանի մասին» սահմանադրական օրենքի 63, 64 և 74-րդ հոդվածներով՝ Սահմանադրական դատարանը **Ո Ր Ո Շ Ե Ց**.

1. 2024 թվականի հունվարի 26-ին ստորագրված «Հայաստանի Հանրապետության կառավարության և Վրաստանի կառավարության միջև դիվանագիտական ներկայացուցչությունների և հյուպատոսական հիմնարկների անձնակազմի ընտանիքի անդամների կողմից վարձատրվող գործունեություն իրականացվելու մասին» համաձայնագրով ամրագրված պարտավորությունները համապատասխանում են Սահմանադրությանը:

2. Սահմանադրության 170-րդ հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն՝ սույն որոշումը վերջնական է և ուժի մեջ է մտնում հրապարակման պահից:

ՆԱԽԱԳԱՀՈՂ **Ա. ԴԻԼԱՆՅԱՆ**

11 հունիսի 2024 թվականի
ՍԴՈ-1737